

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
และวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา : โมเดลจาก 3 มุมมอง
The Factors Analysis of Career Competent for Students of Physical
Education and Sport Science in Institute of Physical Education :
The Vision by 3 Models

มลิวัลย์ พิวกราบ
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา โดยสำรวจความคิดเห็นจากสถานศึกษา สถานประกอบการ ครู-อาจารย์ และนักศึกษา ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 115 แห่ง สถานประกอบการ จำนวน 115 แห่ง ครู-อาจารย์ที่สอนนักศึกษา จำนวน 253 คน และนักศึกษาสาขาวิชา พลศึกษาและสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 399 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยวิธีสกัดองค์ประกอบหลักและหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉากด้วยวิธีแวนแมกซ์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจากนักศึกษา ครู-อาจารย์ และสถานศึกษา/สถานประกอบการ พบว่าสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มี 11 องค์ประกอบ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มี 6 องค์ประกอบ โดยแต่ละสาขาให้ความสำคัญในเรื่องความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ออกไปประกอบอาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ได้องค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 11 องค์ประกอบ ได้แก่ มีและใช้ความรู้ที่ทันสมัย มีบุคลิกภาพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ใช้อุปกรณ์กีฬาได้ถูกต้องเป็นอย่างดี รอบรู้หลักสูตรที่สอน ความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผลพลศึกษา ความรู้และทักษะการสอน ความรู้ความสามารถด้านพลศึกษา ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา ความสามารถในการสอน มีจรรยาบรรณครู และใส่ใจในวิชาชีพพลศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้องค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา กิจนัยในการทำงาน บุคลิกส่วนตัว พฤติกรรมในการทำงาน ทักษะด้านการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง และทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

คำสำคัญ : 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

2. สมรรถนะ

3. พลศึกษา
4. วิทยาศาสตร์การกีฬา

Abstract

The purpose of this research was to investigate the factors of career competent for the students in Physical Education and Sports Science Program through exploring the institutes, organizations, instructors and students opinion.

The sample groups were 115 institutes, 115 organizations and 253 instructors, those were simple random sampling. And 399 students in Physical Education and Sports Science program which were stratified random sampling. The data were analyzed with exploration factor analysis The factors were analyzed with Extraction of initial factor component factor model together with the Orthogonal Rotation of Varimax Rotation.

The Result of the research are :

1. The Exploration Factor Analysis of students, instructors, institutes and organizations were 11 factors career competent for students of Physical education and 6 Factors for Sports Science programs and each program focused on the knowledge and performance concern with their job.

2. The result of career competent factors analysis for the students of Physical Education program : 11 important factors were found . They are ; Having an up date knowledge, Personality and morality, Using sport equipments, Well – informed of curriculum, The competent for Physical Education test and measurement, Knowledge of teaching skills, Knowledge and competent of Physical Education , Knowledge and understanding Physical Education concerning, Teaching competent, Moral of instructors, and Being interested in Physical Education career.

3. The result of career competent factors analysis for the students of Sports Science program : 6 important factors were found. They are ; Knowledge and understanding sports science, Job habits, Personal characteristics, Job behaviors, competent of people communication, and Good attitude toward the organization.

Key word: 1. Factor Analysis

2. Competent
3. Physical Education
4. Sport Science

ความสำคัญ และที่มาของปัญหาการวิจัย

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้มนุษย์ทุกคนมีความรู้ความสามารถ และนำความรู้ไปบูรณาการเพื่อพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ข้อ 1 เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้มีทักษะพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่กล่าวไว้ว่า พัฒนาการกีฬาให้เป็นหนึ่งในกลุ่มผู้นำ เป็นศูนย์กลางการกีฬาที่สร้างรายได้ สร้างอาชีพ สร้างความเป็นเลิศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมอย่างยั่งยืน และยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันการพลศึกษาที่กำหนดไว้ว่าเป็นสถาบันชั้นนำที่ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้าน พลศึกษา กีฬา และสุขภาพ สู่ความเป็นเลิศระดับมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืน (สถาบันการพลศึกษา, 2550) การจัดการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาเป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ มีทักษะวิชาชีพเฉพาะทาง เพื่อนำไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งเมื่อปฏิบัติงานก็มีผลสะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรที่ผลิตไปนั้นจะต้องพัฒนาปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง (สถาบันการพลศึกษา, 2550)

พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.

2548 มาตรา 7 ให้สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์ การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง มีภาระทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ การให้บริการชุมชน การใช้และ การพัฒนาเทคโนโลยี เสริมสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้แก่ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรทางการกีฬานันทนาการ และบุคคลที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย (สถาบันการพลศึกษา, 2550) ในทางปฏิบัติผู้สนใจที่เข้าศึกษาในสถาบันการพลศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาและสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาไปแล้ว อาชีพหลักสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาก็คือครูพลศึกษา ส่วนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาคือนักวิทยาศาสตร์การกีฬา ประจำอยู่ที่สถานประกอบการที่ให้บริการทางด้านกีฬาและสุขภาพ

ปัจจุบันการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจมีความรุนแรงมากขึ้นเป็นผลทำให้สถานศึกษา องค์กรต่าง ๆ มีความต้องการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และนำความรู้ที่มีมาบูรณาการสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาองค์กร การจัดการศึกษาของสถาบันการพลศึกษาเป็นการผลิตและพัฒนาคนให้มีความรู้ มีทักษะวิชาชีพเฉพาะทางพลศึกษา กีฬาจึงเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการผลิตและพัฒนาคนเข้าสู่งานอาชีพทางพลศึกษา กีฬา ทั้งในฐานะผู้ผลิต ผู้ให้บริการ ผู้สร้าง และผู้พัฒนาเทคโนโลยีทางด้านการพลศึกษาและกีฬา

มาตรฐานวิชาชีพเป็นการกำหนดมาตรฐานตามคุณลักษณะ (Qualification Standards) สำหรับผู้มีวิชาชีพในรูปการอธิบายถึงความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Performance) และทักษะ (Skills) ตลอดจนลักษณะนิสัย และจรรยาบรรณในวิชาชีพ เพื่อคัดคณศักยภาพสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งรับผิดชอบ (ไพศาล หวังพานิช, 2543) จากสภาพดังกล่าวทำให้สถาบันได้ทราบจุดบกพร่องของผู้จบการศึกษาว่าควรจะพัฒนาปรับปรุงขณะเรียนตรงจุดใดเพื่อจะได้พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งที่ผ่านมาและจนกระทั่งปัจจุบันนี้สถาบันยังไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้รับผลผลิตได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของผู้ที่จบการศึกษาแล้วไปทำงาน จึงทำให้สถาบัน ซึ่งเป็นผู้ผลิตไม่ได้พัฒนาปรับปรุงแก้ไข และเมื่อไม่ได้ปรับปรุงจะส่งผลถึงการทำงานให้กับสถานศึกษาและสถานประกอบการ ก่อให้เกิดปัญหาในที่สุด ส่งผลทำให้สถานศึกษาและสถานประกอบการที่รับผลผลิตไปทำงานได้รับผลไม่คุ้มค่าเพราะได้ผู้ที่ขาดประสิทธิภาพ ในการทำงาน ปัญหาดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดผลเสียกับสถาบันการพลศึกษาในด้านต่างๆ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม นักศึกษาเข้ามาเรียนจำนวนน้อย ทำให้กระทบต่อสถาบันในด้านเศรษฐกิจ การจัดการศึกษาไม่คุ้มค่ากับงบประมาณ ด้านสังคมทำให้ไม่มีชื่อเสียงขาดการยอมรับในสังคม ไม่เป็นที่นิยมของผู้ที่จะมาศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นว่าปัญหาดังกล่าวต้องทำวิจัยและประกอบกับยังไม่มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก่อน เพื่อที่จะวิเคราะห์ว่าสมรรถนะวิชาชีพสำหรับ

นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬามีองค์ประกอบอะไรบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาในการเรียน การสอนให้ได้ตามความต้องการของนักศึกษา ครู-อาจารย์ผู้สอน สถานศึกษาและสถานประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษามี 3 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 จำนวน 1002 คน และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 531 คน
 - 1.2 ครู-อาจารย์ผู้สอนนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ
 - 1.3 สถานศึกษาที่นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ไปฝึกสอน หรือไปทำงาน จำนวน 140 แห่ง สถานประกอบการที่นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพไป ฝึกประสบการณ์ จำนวน 146 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 205 คน และ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ จำนวน 194 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.2 ครู-อาจารย์ผู้สอนนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 132 คน และ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ จำนวน 121 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.3 สถานศึกษาที่นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ไปฝึกสอน หรือไปทำงาน จำนวน 115 แห่ง สถานประกอบการที่นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพไปฝึกประสบการณ์หรือไปทำงาน จำนวน 115 แห่ง โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถาบันการพลศึกษานำองค์ประกอบ สมรรถนะทางวิชาชีพสาขาวิชาพลศึกษาและ วิทยาศาสตร์ การกีฬาตามความคิดเห็นของสถาน ศึกษา สถานประกอบการ ครู-อาจารย์ผู้สอน และ นักศึกษามาใช้ในการวางแผนเพื่อให้การสนับสนุน การจัด การสอน และการจัดกิจกรรมได้อย่าง เหมาะสมกับความต้องการ

2. ผู้สอนสามารถนำองค์ประกอบสมรรถนะ ทางวิชาชีพสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์ การกีฬาไปใช้ในการปรับปรุงและส่งเสริมการเรียน การสอน และฝึกทักษะในเชิงอาชีพให้เป็นไปตาม ความต้องการของสถานศึกษา และสถานประกอบ การ

3. เพื่อนำองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการประเมิน สมรรถภาพนะวิชาชีพสาขาวิชาพลศึกษาและ วิทยาศาสตร์การกีฬาให้มีคุณภาพมากขึ้น และใช้

ในการประเมินสถานศึกษาว่าสามารถผลิตกำลังคน เข้าสู่การประกอบอาชีพได้อย่างมีทักษะ มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม ความต้องการของสถานศึกษา และสถานประกอบ การ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับสมรรถนะวิชาชีพสาขาวิชาพลศึกษาและ วิทยาศาสตร์การกีฬา

2. ศึกษาหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3. ศึกษาข้อมูลเชิงลึก เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการสร้างแบบวัดสมรรถนะสาขาวิชา พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล มีทั้งหมด 3 ชุด ซึ่งประกอบด้วย

4.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดการ หรือเจ้าของกิจการสถานประกอบการ เป็นแบบ สัมภาษณ์แบบเชิงลึก

4.2 แบบสังเกตการณ์ทำงาน เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) สำหรับสังเกต พฤติกรรมการทำงาน และทักษะในการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

4.3 แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพสำหรับ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์ การ กีฬา สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ทั้ง 3 กลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา ครู-อาจารย์ผู้สอน และผู้ บริหารสถานศึกษา/สถานประกอบการ หาความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน โดยทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 30 คน ที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาลำดับความเชื่อมั่นตามสูตรครอนบาค ได้ค่า $\alpha = .91$ และ $.89$ ตามลำดับ

5. เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง ระหว่างวันที่ 12 เมษายน - 30 มิถุนายน 2551 จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 115 คน ผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 115 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ครู-อาจารย์ที่สอนนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 132 คน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 121 คน นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา 205 คน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา 194 คน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยโปรแกรม SPSS โดยการสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Method) และหมุนแกนแบบอโรคอนอลด้วยวิธี แวริแมกซ์ (Varimax Rotation) เพื่อได้กลุ่มตัวแปรแยกออกตามองค์ประกอบหลัก โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบที่ได้คือ มีค่าไอเกน (Eigenvalue) และตัวแปรมีค่าน้ำหนัก ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีการจัดกลุ่มตัวแปรได้ จำนวน 11 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 และ 2 มีจำนวนตัวแปรสูงสุด จำนวน 12 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 11 มีจำนวนตัวแปรต่ำสุด จำนวน 2 ตัวแปร องค์ประกอบทั้งหมดรวมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 69.62 โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 มีและใช้ความรู้ที่ทันสมัย จำนวน 12 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .45 - .80 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 11.74 มีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

1) อ่าน/ค้นคว้า/เข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยอยู่เสมอ

2) นำผลงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน

3) สอนโดยใช้กระบวนการวิจัย

4) ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้

5) สร้างผลงานเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.2 องค์ประกอบที่ 2 มีบุคลิกภาพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 12 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .45 - .80 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 11.15 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ

2) พบปะ พูดคุยกับผู้เรียน เพื่อนครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน ได้อย่างเป็นกันเอง

3) แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสม

กับสถานที่เวลา และโอกาส

4) เข้าร่วมกิจกรรมกับผู้เรียน เพื่อนครู
ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนเป็นประจำ

5) ประพฤติตน/วางตนได้ถูกต้องและ
เหมาะสมกับกาลเทศะ

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ใช้อุปกรณ์
กีฬาได้ถูกต้องเป็นอย่างดี ประกอบด้วยตัวแปร
จำนวน 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่
.46 - .72 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 7.72
มีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

1) มีความสามารถซ่อมแซมอุปกรณ์
กีฬาได้

2) มีการทำความสะอาดอุปกรณ์กีฬา
หลังจากใช้สอน

3) สามารถปฏิบัติการบำรุงรักษา
กีฬาได้

4) มีการเก็บอุปกรณ์การสอนพลศึกษา
ไว้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

5) มีการบริหารการใช้อุปกรณ์ตามขั้น
ตอนการสอนอย่างถูกต้อง

1.4 องค์ประกอบที่ 4 รอบรู้
หลักสูตรที่สอน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 7 ตัว
มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .49- .81 อธิบาย
ความแปรปรวนได้ร้อยละ 7.01 มีตัวแปรที่สำคัญ
ดังนี้

1) กำหนดเวลาในการสอนกลุ่มสาระ
การเรียนรู้พลศึกษาและสุขศึกษารายปี/รายภาค
ได้

2) เขียนสาระการเรียนรู้กลุ่มสุขศึกษา
และพลศึกษารายปี/รายภาคได้

3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสุข
ศึกษาและพลศึกษารายปี/รายภาคได้

4) เขียนผลการเรียนรู้กลุ่มสุขศึกษา
และพลศึกษารายปี/รายภาคได้

5) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่ม
สาระการเรียนรู้พลศึกษาและสุขศึกษารายปี/ราย
ภาคได้

1.5 องค์ประกอบที่ 5 ความรู้ความ
สามารถด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย
ตัวแปรจำนวน 7 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้ง
แต่ .52 - .63 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ
5.87 มีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

1) วัดและประเมินผลการสอนพลศึกษา
โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนเป็นราย
บุคคลได้

2) วัดและประเมินผลการสอนพลศึกษา
โดยพิจารณาจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
ของนักเรียนได้

3) วัดและประเมินผลการสอนพลศึกษา
โดยพิจารณาจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้

4) วัดประเมินผลตามสภาพจริงด้วย
ความยุติธรรม

5) วัดและประเมินผลพลศึกษาได้
ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการสอนพลศึกษา

1.6 องค์ประกอบที่ 6 ความรู้และ
ทักษะการสอน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 9 ตัว
มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .40 - .62 อธิบาย
ความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.33 มีตัวแปรที่สำคัญ
ดังนี้

1) สอนนักเรียนโดยบูรณาการพลศึกษา
กับวิทยาศาสตร์การกีฬาได้

2) สามารถให้คำแนะนำแก่บุคลากรที่
เกี่ยวข้องในการจัดการแข่งขันกีฬาได้

3) สามารถนำแบบฝึกทักษะกีฬามาใช้

สอนในชั้นเรียนได้

4) สอนนักเรียนโดยบูรณาการพลศึกษากับกลุ่มสาระ อื่น ๆ ได้

5) ใช้เหตุการณ์และสถานการณ์จริงมาสอนนักเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนพลศึกษา

1.7 องค์ประกอบที่ 7 ความรู้ความสามารถด้านพลศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 7 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .44 - .69 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.09 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) บูรณาการความรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับทางด้านพลศึกษา

2) เข้าร่วมประชุมทางวิชาการด้านพลศึกษาและกีฬาเสมอ

3) สามารถอธิบายหลักการและปรัชญาพลศึกษาได้

4) ค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาและกีฬาเป็นประจำ

5) มีหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษาและกีฬา

1.8 องค์ประกอบที่ 8 ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 7 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .45- .66 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.00 โดยมี ตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) มีความสามารถนำความรู้ทางด้านพลศึกษาและกีฬาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

2) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และเพื่อการแข่งขันกีฬา

3) มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านการพลศึกษาและกีฬา

4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจากการบาดเจ็บทางการกีฬา

5) มีความรู้ความเข้าใจหลักการในการให้บริการทางด้านพลศึกษาและกีฬา

1.9 องค์ประกอบที่ 9 ความสามารถในการสอน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .45 - .63 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.95 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) สอนให้นักเรียนสามารถระดมสมองได้

2) สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงด้วยตนเองได้

3) สอนให้นักเรียนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

4) สอนให้นักเรียนคิดและร่วมกันแสดงความคิดเห็นได้

5) สอนให้นักเรียนแก้ปัญหาเป็น

1.10 องค์ประกอบที่ 10 มีจรรยาบรรณครู ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 4 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .41 - .72 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.93 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) ไม่ดื่มสุราขณะปฏิบัติการสอน

2) ไม่เล่นการพนันหรือชักชวนหรือชี้แนะให้นักเรียนเล่นการพนัน

3) ตัดสินข้อพิพาทระหว่างนักเรียนด้วยความยุติธรรม

1.11 องค์ประกอบที่ 11 ใส่ใจในวิชาชีพพลศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 2 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .46-.68 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.83 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) เป็นสมาชิกขององค์กร สมาคมหรือชมรมกีฬาต่าง ๆ

2) มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการพลศึกษาและกีฬา

2. สมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มีการจัดกลุ่มตัวแปรได้ จำนวน 6 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปรสูงสุด จำนวน 34 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 6 มีจำนวนตัวแปรต่ำสุด จำนวน 3 ตัวแปร องค์ประกอบทั้งหมดรวมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 86.43 โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 33 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .63-.93 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 29.58 มีตัวแปร ที่สำคัญ ดังนี้

1) มีความสามารถนำความรู้ทางด้านกีฬาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

2) มีความรู้ความเข้าใจทางด้านเทคโนโลยีทางการกีฬา

3) มีความรู้ความเข้าใจทางด้านทักษะการเคลื่อนไหว

4) มีความเข้าใจหลักการในการให้บริการทางวิทยาศาสตร์การกีฬา

5) มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กิจนิสัยในการทำงาน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 24 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .41 - .83 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 15.81 มีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

1) อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่องานทั้งจากภายในและภายนอก

2) สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน/ร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม

3) เคารพ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน

4) สนใจ เอาใจใส่ และให้ความสำคัญต่อผู้อื่น

5) มุ่งมั่นที่จะพัฒนางานอาชีพให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

2.3 องค์ประกอบที่ 3 บุคลิกส่วนตัว ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 9 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .49 -.84 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.17 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) มีความสุภาพ อ่อนน้อม และวางตัวได้อย่างเหมาะสม

2) ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจในการให้บริการ

3) มีกิริยามารยาทที่ดีในการให้บริการ

4) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

5) พุดจาสุภาพกับผู้รับบริการและบุคคลทั่วไป

2.4 องค์ประกอบที่ 4 พฤติกรรมในการทำงาน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 8 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .47-.83 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 8.43 มีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

1) มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน

2) สามารถประสานกับทีมงานในระหว่างการทำงานได้เป็นอย่างดี

3) ใจกว้าง และให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน

4) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเพื่อน

ร่วมงาน

5) กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อผู้ร่วมงาน

2.5 องค์ประกอบที่ 5 ทักษะด้านการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 5 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .61-.85 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 6.88 มีตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1) เข้าใจข้อมูลจากการรับรู้ด้วยตนเองได้ถูกต้อง และรวดเร็ว

2) จัดเตรียมข้อมูลให้มีความพร้อมเพื่อการสื่อสารอยู่เสมอ

3) สนใจในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับผู้ให้บริการ

4) ใช้ภาษาสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างชัดเจน

5) สามารถถ่ายทอดข้อมูลได้ด้วยวิธีที่หลากหลาย

2.6 องค์ประกอบที่ 6 ทักษะที่ดีต่อองค์กร ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 3 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .48 -.69 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.24 มีตัวแปรดังนี้

1) ยินดีต่อความสำเร็จของหน่วยงาน

2) มีความซื่อสัตย์ และรักษาผลประโยชน์ขององค์กร

3) มีความมุ่งมั่นพัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ให้ความสำคัญในองค์ประกอบแรกๆ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 มีและใช้ความรู้ที่ทันสมัย แสดงว่าในวิชาชีพสาขาวิชาพลศึกษาให้ความสำคัญกับข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยเป็นอันดับแรก นักศึกษาที่จะออกไปประกอบวิชาชีพด้านพลศึกษาจะต้องเป็นผู้สนใจใฝ่หาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา กีฬา หรือการออกกำลังกาย

1.2 มีบุคลิกภาพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในองค์ประกอบนี้เน้นในเรื่องของบุคลิกภาพอันดีที่พึงประสงค์ขององค์กรหน่วยงานและสังคม

1.3 การใช้อุปกรณ์กีฬาได้ถูกต้องเป็นอย่างดี เพราะในการเรียนการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นวิชาปฏิบัติ ซึ่งต้องมีอุปกรณ์หลายชนิด หลายชิ้นเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน แล้วแต่ชนิด ประเภทกีฬา

2. องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา ในมุมมองของผู้บริหารสถานประกอบการ ครู-อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ให้ความสำคัญในองค์ประกอบแรกๆ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งเป็นความรู้ความเข้าใจในทุกกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์การกีฬา เริ่มตั้งแต่ความรู้ความเข้าใจด้านพื้นฐานวิทยาศาสตร์การกีฬา หลักการให้บริการด้านการกีฬา วิธีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและเพื่อการแข่งขันกีฬา รอบรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ของงานที่เกี่ยวข้องกับกีฬาที่รับผิดชอบ

2.2 กิจนิสัยในการทำงาน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับรองจากความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ เพราะการทำงานในสาขานี้จะเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับการบริการผู้อื่น

2.3 บุคลิกภาพส่วนตัว ผู้ประกอบวิชาชีพนี้ควรมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมดังนี้ มีกิริยามารยาทที่ดี สุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพกับผู้รับบริการ และบุคคลทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดแผนการเรียนการสอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้จากผลการวิจัยไปวางแผนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจะได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพสูงขึ้น

2. สถาบันควรนำองค์ประกอบที่ได้จากผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา/สถานประกอบการ ครู-อาจารย์ และนักศึกษาทุกคนที่กรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ ดร.นลินี ณ นคร สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม รองคณบดีบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผล ขอขอบคุณสถาบันการพลศึกษาที่ได้สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยครั้งนี้

Academic Journal Institute of Physical Education